

SIKKERHEDSDATABLAD

Borup Terpentin Vegetabilsk

The safety data sheet is in accordance with Commission Regulation (EU) 2015/830 of 28 May 2015 amending Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council on the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH)

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

Udgivet dato 26.01.2016
Revisionsdato 16.07.2015

1.1. Produktidentifikator

Kemikaliets navn Borup Terpentin Vegetabilsk
Kemisk navn terpentin, olie
CAS-nr. 8006-64-2
EF-nr. 232-350-7
Indeksnr. 650-002-00-6
Specifikation nr. PR-nr: 50797

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Funktion Produktet anvendes bl.a. til oliefarver for at opnå den rigtige smidighed i farven.
Relevante identificerede anvendelser ES 1
SU21 Forbrugermæssige anvendelser: Private husholdninger (= den almindelige offentlighed = forbrugere)
PC5 Kunstner- og Hobby-produkter

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn Borup Kemi I/S
Postadresse Bækgårdsvej 53
Postnr. 4140
Poststed Borup
Land Danmark
Telefon 57 56 00 20
Telefax 57 56 00 21
E-mail kontakt@borup-kemi.dk
Web-adresse http://www.borup-kemi.dk

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Giftlinien: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS] Acute tox. 4
Skin Irrit. 2
Eye Irrit. 2
Aquatic Chronic 2
Asp. tox 1
Skin Sens. 1
Flam. Liq. 3

H304
H315
H317
H319
H411
H302
H312
H332
H226

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Signalord

Fare

Faresætninger

H226 Brandfarlig væske og damp.
H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.
H315 Forårsager hudirritation.
H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.
H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.
H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
H302 Farlig ved indtagelse.
H312 Farlig ved hudkontakt.
H332 Farlig ved indånding.

Sikkerhedssætninger

P102 Opbevares utilgængeligt for børn.
P101 Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.
P280 Bær beskyttelseshandsker / beskyttelsestøj / øjenbeskyttelse / ansigtsbeskyttelse
P273 Undgå udledning til miljøet.
P301 + 331 + 315 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Fremkald IKKE opkastning.
Søg omgående lægehjælp.

Børnesikrede lukninger

Ja

Følbare advarsler

Ja

2.3. Andre farer

Andre farer

Produktet indeholder organisk opløsningsmiddel. Gentagen eksponering af organiske opløsningsmidler kan give skader på nervesystemet og indre organer som fx lever, nyrer.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikation	Klassificering	Indhold
Terpentin, olie	CAS-nr.: 8006-64-2 EF-nr.: 232-350-7 Indeksnr.: 650-002-00-6 Synonymer: Terpentin, vegetabilsk	Flam. Liq. 3; H226 Acute tox. 4; H332 Acute tox. 4; H312 Acute tox. 4; H302 Asp. Tox. 1; H304 Eye Irrit. 2; H319 Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1; H317 Aquatic Chronic 2; H411	100 vægt%

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt	Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.
Indånding	Søg frisk luft. Hold den tilskadekomne under opsyn. Søg lægehjælp ved ubehag.
Hudkontakt	Fjern forurenede tøj. Vask huden længe og grundigt med vand. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Øjenkontakt	Forbrænding Skyl med rigelige mængder vand indtil smerten ophører og fortsæt derefter i 30 min. Spil øjet godt op, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) og søg omgående læge. Fortsæt skylningen til lægen overtager behandlingen.
Indtagelse	Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Fremkald IKKE opkastning. Ved indtagelse, kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra materialet.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Produktet indeholder stoffer der kan give kemisk lungebetændelse ved indtagelse. Symptomer på kemisk lungebetændelse kan vise sig efter adskillige timers forløb. Neurotoxiske virkninger: Produktet indeholder opløsningsmiddel, som kan have effekt på nervesystemet. Symptomer på neurotoxicitet kan være; appetittab, hovedpine, svimmelhed, susen for ørene, prikkende følelser i huden, kuldsår, kramper, koncentrationsbesvær, træthed mv. Gentagen eksponering for opløsningsmidler kan resultere i, at hudens naturlige fedtlag nedbrydes. Huden vil derefter være mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener. Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener. Sensibiliserende virkninger: Produktet indeholder stoffer som kan give allergisk reaktion ved hudkontakt. Allergireaktionen indtræffer typisk 12-72 timer efter udsættelse for allergenet og sker ved, at allergenet trænger ind i huden og reagerer med proteiner i det øverste hudlag. Kroppens immunsystem opfatter det kemisk ændrede protein som fremmedlegeme og vil forsøge at nedbryde det
-----------------------------------	---

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Medicinsk behandling	VED eksponering eller mistanke om eksponering: Søg omgående lægehjælp.
Anden information	Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge.
Uegnet som brandslukningsmiddel	Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Personlige værnemidler	Anvend de påkrævede personlige værnemidler. Anvend åndedrætsværn.
Anden information	Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedskabsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og

nødprocedurer

Generelle tiltag	Undgå at indånde dampe fra spildt stof. Undgå direkte kontakt med spildt stof. Ikke antændt lager afkøles med vandtåge. Fjern alle antændelseskilder, hvis dette kan gøres sikkert. Sørg for tilstrækkelig ventilation.
------------------	---

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger	Udslip opsamles. Spild må ikke udledes til kloak og/eller overfladevand. Kontakt myndighederne i forbindelse med forurening af jord og vandmiljø samt ved udslip til kloak.
-----------------------------------	---

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprensning	Spild inddæmmes og opsamles med sand eller andet absorberende ikke brandbart materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere.
Oprensning	Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.

6.4. Henvisning til andre punkter

Andre anvisninger	Se punkt 8 for værnemiddeltpe. Se punkt 13 for bortskaffelse.
-------------------	---

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering	Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Etabler evt. spildopsamlingsbakker/bassiner for at hindre udslip til omgivelserne. Se under punkt 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler. Undgå direkte kontakt med produktet.
------------	--

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevaring	Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage. Opbevares køligt på et godt ventileret område væk fra mulige antændelseskilder.
Anden information	Brandklasse II - 1, oplagsenhed max 5 liter. Der må højst opbevares 25 enheder uden brandmyndighedernes godkendelse.

Betingelser for sikker opbevaring

Krav til lagerrum og beholdere	Køligt og frostfrit.
--------------------------------	----------------------

7.3. Særlige anvendelser

Specifik(ke) anvendelse(r)	Se anvendelse pkt. 1.
----------------------------	-----------------------

Specifikke slutbrugere

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

Komponentnavn	Identifikation	Værdi	Norm år
Terpentin, olie	CAS-nr.: 8006-64-2	8 t.: 25 ppm	
	EF-nr.: 232-350-7	8 t.: 140 mg/m3	
	Indeksnr.: 650-002-00-6		
	Synonymer: Terpentin, vegetabilsk		

DNEL / PNEC fra komponenter

Komponent	Terpentin, olie
DNEL	Gruppe: Arbejdstager

	Eksponeringsvej: Dermal Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 1.6 mg/kg bw/dag Bemærkninger: Datakilde: ECHA
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 11.2 mg/m ³ Bemærkninger: Datakilde: ECHA
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Lokal effekt Værdi: 0.77 mg/m ³ Bemærkninger: Datakilde: ECHA
DNEL	Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Oral Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 0.57 mg/kg bw/dag Bemærkninger: Datakilde: ECHA

8.2. Eksponeringskontrol

Anbefalede overvågningsprocedurer	Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Se evt. At-vejledning D.7.1, Maj 2001
-----------------------------------	---

Beskyttelsesforanstaltninger til at forhindre eksponering

Egnede tekniske kontroller	Luftbårne gas- og støvkoncentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor). Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruser.
Instruktion om foranstaltninger til at forhindre eksponering	Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.

Åndedrætsværn

Åndedrætsværn	Anbefalet: A , Klasse 1 (lav kapacitet), Brun.
---------------	--

Beskyttelse af hænder

Beskyttelse af hænder	Brug beskyttelseshandsker af nitrilgummi.
Gennembrudstid	> 480 min (klasse 6)

Beskyttelse af øjne / ansigt

Øjenværn	Brug ansigtsværn. Alternativt kan beskyttelsesbriller med sideskjold benyttes
----------	---

Beskyttelse af hud

Hudværn (andet end handsker)	Brug særligt arbejdstøj. Brug evt. beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde med produktet.
------------------------------	--

Hygiejne / Miljø

Særlige hygiejniske foranstaltninger	Rygning, indtagelse af mad og drikke samt opbevaring af tobak, mad og drikkevarer er ikke tilladt i arbejdslokalet.
--------------------------------------	---

Passende miljøforanstaltninger eksponeringskontrol

Begrænsning af eksponering af miljøet	Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om muligt spildbakker under arbejdet.
---------------------------------------	---

Eksponeringskontrol

Yderligere informationer om eksponeringskontrol og personlige	Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksponering. Se arbejdshygiejniske
---	---

værnemidler	grænseværdier ovenfor
-------------	-----------------------

Anden information

Anden information

Såfremt arbejdsprocessen er omfattet af bekendtgørelsen om arbejde med kodenummererede produkter (Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 302/1993), skal værnemidler vælges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodenummer under pkt.16.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Flydende
Farve	Farveløs
Lugt	Karakteristisk
Smeltepunkt/smeltepunktsinterval	Værdi: = -55 °C
Kogepunkt/kogepunktsinterval	Værdi: = 149 °C
Flammepunkt	Værdi: = 35 °C
Relativ massefylde	Værdi: = 0,9 g/cm ³
Vandopløselighed	Uopløselig
Selvantændelsestemperatur	Værdi: = 253 °C

9.2. Andre oplysninger

Andre fysiske og kemiske egenskaber

Kommentarer	Ingen.
-------------	--------

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ingen data.
-------------	-------------

10.2. Kemisk stabilitet

Stabilitet	Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.
------------	--

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Risiko for farlige reaktioner	Ingen særlige.
-------------------------------	----------------

10.4. Forhold, der skal undgås

Forhold som skal undgås	Undgå statisk elektricitet. Må ikke udsættes for opvarmning (fx solbestråling), da overtryk kan udvikles.
-------------------------	---

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer som skal undgås	Undgå kontakt med stærke baser. Undgå kontakt med stærke oxidationsmidler. Undgå kontakt med stærke reduktionsmidler. Undgå kontakt med stærke syrer.
----------------------------	--

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter	Ingen ved de anbefalede opbevaringsforhold.
-------------------------------	---

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Toksikologisk information

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	Terpentin, olie
LD50 oral	Værdi: 4,6 mL/kg bw Forsøgsdyrsart: rat
LD50 dermal	Værdi: > 2000 mg/kg bw Forsøgsdyrsart: rabbit
LC50 indånding	Værdi: 29 mg/L air Forsøgsdyrsart: rat Varighed: 4 h

Forsinkede virkninger / gentagen eksponering

Generelt	Produktet indeholder stoffer der kan give kemisk lungebetændelse ved indtagelse. Neurotokiske virkninger: Produktet indeholder opløsningsmiddel, som kan have effekt på nervesystemet. Symptomer på neurotoxicitet kan være; appetittab, hovedpine, svimmelhed, susen for ørene, prikkende følelser i huden, kuldsår, kramper, koncentrationsbesvær, træthed mv. Gentagen eksponering for opløsningsmidler kan resultere i, at hudens naturlige fedtlag nedbrydes. Huden vil derefter være mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener. Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjnekontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.
Sensibilisering	Sensibiliserende virkninger: Produktet indeholder stoffer som kan give allergisk reaktion ved hudkontakt. Allergireaktionen indtræffer typisk 12-72 timer efter udsættelse for allergenet og sker ved, at allergenet trænger ind i huden og reagerer med proteiner i det øverste hudlag. Kroppens immunsystem opfatter det kemisk ændrede protein som fremmedlegeme og vil forsøge at nedbryde det.

Symptomer for eksponering

Anden information	Der findes ikke et eksponerings scenario til dette produkt.
-------------------	---

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	Terpentin, olie
Akut akvatisk, fisk	Værdi: 29 mg/l Testmetode: LL50 Varighed: 96 h
Akut akvatisk, alge	Værdi: 17,1 mg/l Testmetode: EL50 Varighed: 72 h
Akut akvatisk, dafnie	Værdi: 6,4 mg/l Testmetode: EL50 Varighed: 48 h
Biologisk nedbrydelighed	Værdi: 71,8 Testperiode: 28 days Testmetode: OECD Guideline 301 F

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Persistens og nedbrydelighed	Nedbrydeligt i vandmiljøet.
------------------------------	-----------------------------

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulationspotentiale	Produktet er ikke bioakkumulerbart.
Kommentar, BCF	Ingen data

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Testdata foreligger ikke.
-----------	---------------------------

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT-vurdering resultater	Vurdering er ikke foretaget.
--------------------------	------------------------------

12.6. Andre negative virkninger

Andre negative virkninger / Bemærkninger	Produktet indeholder økotoxiske stoffer, som kan have skadelige virkninger for vandlevende organismer. Produktet indeholder stoffer som kan give uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet pga. deres ringe nedbrydelighed.
--	---

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse**13.1. Metoder til affaldsbehandling**

Farligt affald produkt	Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.
Farligt affald emballage	Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.
EAK-kode nr.	EAK: 20 01 13 Opløsningsmidler, Kemikalie affaldsgruppe: C

PUNKT 14: Transportoplysninger**14.1. UN-nummer**

ADR / RID / ADN	1299
RID	1299
IMDG	1299
ICAO/IATA	1299

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

ADR	TERPENTIN
RID	TERPENTIN
IMDG	TURPENTINE
ICAO/IATA	TURPENTINE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	3
RID	3
IMDG	3
ICAO/IATA	3

14.4. Emballagegruppe

ADR	III
RID	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

Bemærkning	Produktet indeholder stoffer som kan give uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet pga. deres ringe nedbrydelighed.
------------	--

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

EmS	F-E, S-E
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden**ADR/RID – Andre oplysninger**

Fare nr.	30
----------	----

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

EF-nr.	232-350-7
--------	-----------

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Love og regulativer	Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser.
---------------------	--

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Kemikaliesikkerhedsvurdering er gennemført	Nej
--	-----

PUNKT 16: Andre oplysninger

1993-kodenr.	4-3
Klassificering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	; H226; ; H302; ; H304; ; H312; ; H315; ; H317; ; H319; ; H332; ; H411;
Liste over relevante H-sætninger (afsnit 2 og 3).	H226 Brandfarlig væske og damp. H312 Farlig ved hudkontakt. H302 Farlig ved indtagelse. H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene. H319 Forårsager alvorlig øjenirritation. H332 Farlig ved indånding. H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger. H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion. H315 Forårsager hudirritation.
Yderligere oplysninger	Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation. Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.
Vigtigste kilder ved udarbejdelsen af sikkerhedsdatabladet	Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser). Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde. Bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinge og lakker samt produkter til autoreparationslakering. Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger. Bekendtgørelse nr. 849 af 24. juni 2014 af lov om kemikalier. Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø. Bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer. Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald. EU forordning nr. 1907/2006 (REACH). EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger. EU forordning nr. 276/2010. ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.
Version	1
Ansvarlig for sikkerhedsdatablad	Borup Kemi I/S